Waterschap NOORDERZIJLVEST

Memo waterkwaliteit Van Starkenborghkanaal

John Laninga, beleidsmedewerker Waterkwaliteit

9 december 2020

Inleiding

Het waterschap is voornemens om drie rioolwaterzuiveringen (rwzi's) in de gemeente Westerkwartier samen te voegen tot een zuivering. Dit gebeurt onder de noemer project RWZI Westerkwartier. Op de plek van de huidige rwzi Gaarkeuken wordt een nieuwe rwzi gebouwd en de rwzi's in Marum en Zuidhorn worden ontmanteld. De huidige rwzi Gaarkeuken loost op het Van Starkenborghkanaal. De nieuwe rwzi te Gaarkeuken loost ook op het Van Starkenborghkanaal maar met een capaciteit van de huidige rwzi's Gaarkeuken, Marum en Zuidhorn gezamenlijk. Dit betekent een toename van de emissies.

Omdat de emissies van de nieuwe rwzi Gaarkeuken toenemen, dient een nieuwe lozingsvergunning / maatwerkbeschikking te worden aangevraagd. Hiervoor is in juni 2020 een emissie-immissie toets (e/i-toets) uitgevoerd, die aangeeft aan welke normen het geloosde water dient te voldoen op basis van de Kader Richtlijn Water. IJkpunt was de kwaliteit van het water van het Starkenborghkanaal op het moment van toetsing.

Vragen project RWZI Westerkwartier

De omgevingsmanager van het project RWZI Westerkwartier heeft aan mij de volgende vragen gesteld:

1. *Is het de verwachting dat de kwaliteit van het water van het Van Starkenborghkanaal de komende jaren zodanig verbetert dat dit kan leiden tot een andere uitkomst van de e/i toets en dus tot een strengere norm voor de nieuw te bouwen zuivering?*

Toelichting: De nieuwe rwzi Gaarkeuken wordt naar verwachting in 2024 opgeleverd. In die tussentijd zou de kwaliteit van het oppervlaktewater in het Van Starkenborghkanaal kunnen verbeteren. Als er dan opnieuw een e/i toets zou worden uitgevoerd, zou dat kunnen leiden tot een andere uitkomst en strengere emissienormen.

2. *Is het de verwachting dat de Kader Richtlijn Water de komende jaren nog wordt aangescherpt?*

Toelichting: de Kader Richtlijn Water is een Europese richtlijn die in 2000 van kracht is geworden. Aanscherping van deze richtlijn in de komende jaren, kan leiden tot strengere emissienormen.

Antwoord vraag 1.

Het algemene beeld is dat we de komende jaren geen significante wijzigingen/verbeteringen in de waterkwaliteit van het Van Starkenborgkanaal hoeven te verwachten.

Toelichting:

a) Het water naar het Van Starkenborghkanaal wordt aangevoerd via het IJsselmeer. Wij hebben geen directe invloed op de waterkwaliteit van dit water. Dit is namelijk afhankelijk van de maatregelen die bovenstrooms worden genomen om de waterkwaliteit te verbeteren. Voor zover bekend, zijn er de komende jaren op dat terrein geen ontwikkelingen te verwachten.
b) In 2017 heeft een calamiteit/brand plaatsgevonden in de provincie Friesland. Hierdoor was het oppervlaktewater in de provincie Friesland troebel geworden. Om het water te verschonen hebben de provincie Friesland en het Wetterskip Fryslân in de afgelopen vier jaar water vanuit het IJsselmeer door de watergangen in Friesland geleid. Hierdoor is ook de waterkwaliteit van het Van Starkenborghkanaal in de afgelopen vier jaar verbeterd. De e/i toets die in juni 2020 is uitgevoerd, vond plaats op een moment dat de doorspoeling al ruim drie jaar bezig was. Toen was er dus sprake van een verbetering van de waterkwaliteit van het Van Starkenborghkanaal. Als de maatregel wordt doorgezet, dan verwacht ik niet dat het water in het Van Starkenborghkanaal nog schoner wordt – daar die al verbeterd is. We zien namelijk dat de waterkwaliteit zich momenteel stabiliseert.

Antwoord vraag 2.

Verandering van normen worden in het algemeen voorgesteld vanuit het landelijk beleid. Mijn verwachting is niet dat de normen de komende jaren worden aangescherpt voor dit type waterlichaam.